

Samlet saksprotokoll fra Kommunestyret

002/05 Høringssak - NOU 2004:26 - Hjemfall

Saksbehandler: Roar Hammerstad - RÅD
Dato: 09.02.2005
Arkivref.: 2005/000044-5 / S10-&13

Utvalg	Møte- dato	Utvalgs- saksnr.	Beh.- status	Besl orgar
Formannskapet Kommunestyret	26.01.2005	004/05	BE	Nei
	07.02.2005	002/05	BE	Ja

(Behandlet status: SK=Sakliste sendt, BE=Ferdig behandlet, UT=Utsatt, TB=Tilbakeført til forrige utvalg)

Underretning sendes:

-parter i saken Olje- og energidepartementet
-øvrige

Dokumenter vedlagt saken:

Doknr. 1 - I - 10.01.2005 - NOU 2004:26 - Hjemfall - høring
Doknr. 2 - I - 29.12.2004 - KS - Hjelp til arbeidet med høring av forslag til endringer i reglene om hjemfall
Doknr. 4 - I - 30.11.2004 - LO, LVK og KS - Hjemfall - særmerknad fra LO, LVK og KS

Øvrige dokumenter i saken:

Klageadgang:

Nei

RÅDMANNENS INNSTILLING til Formannskapet - 26.01.2005

Formannskapet foreslår at kommunestyret fatter slik høringsuttalelse i saken:

- Kommunestyret er ikke enig i hjemfall-utvalgets forslag til hjemfallsmodell da denne ikke ivaretar eiendomsretten til våre naturressurser og eiendomsretten til landets grunnleggende infrastruktur på en tilfredsstillende måte for kommunene.
- Hovedargumenter for kommunestyrets holdning er knyttet til følgende 3 hovedinnvendinger:
  - Forslaget har ingen virkemidler som stimulerer det kommunale og regionale eierskapet til kraftverk framover. Det er dessuten lagt opp til et system der dagens eiere er sikret en rettmessig kompensasjon på det tap de lider på hjemfallstidspunktet.
  - Forslaget stimulerer til umiddelbare salg av våre vannkraftanlegg, etter som det åpnes for at nye kjøpere vil få spesielle fordeler mht konsesjonstid.
  - Forslaget vil gi en lovbestemt evigvarende rettighet til vannkraftanlegget til konsesjonæren på hjemfallstidspunktet. Dette legger opp til å sikre evigvarende rettigheter til norsk vannkraft til et ukjent framtidig eierskap.
- Kommunestyret støtter forøvrig særmerknad fra LO, LVK og KS i saken.

MØTEBEHANDLING fra Formannskapet - 26.01.2005

Under pkt. 2, andre setning i første prikk-pkt. endres teksten slik:

"Det er heller ikke lagt opp....."

Med denne endringen ble rådmannens innstilling **enstemmig vedtatt**.

NY INNSTILLING fra Formannskapet - 26.01.2005

Formannskapet foreslår at kommunestyret fatter slik høringsuttalelse i saken:

1. Kommunestyret er ikke enig i hjemfall-utvalgets forslag til hjemfallsmodell da denne ikke ivaretar eiendomsretten til våre naturressurser og eiendomsretten til landets grunnleggende infrastruktur på en tilfredsstillende måte for kommunene.
2. Hovedargumenter for kommunestyrets holdning er knyttet til følgende 3 hovedinnvendinger:
  - Forslaget har ingen virkemidler som stimulerer det kommunale og regionale eierskapet til kraftverk framover. Det er heller ikke lagt opp til et system der dagens eiere er sikret en rettmessig kompensasjon på det tap de lider på hjemfallstidspunktet.
  - Forslaget stimulerer til umiddelbare salg av våre vannkraftanlegg, etter som det åpnes for at nye kjøpere vil få spesielle fordeler mht konsesjonstid.
  - Forslaget vil gi en lovbestemt evigvarende rettighet til vannkraftanlegget til konsesjonæren på hjemfallstidspunktet. Dette legger opp til å sikre evigvarende rettigheter til norsk vannkraft til et ukjent framtidig eierskap.
3. Kommunestyret støtter forøvrig særmerknad fra LO, LVK og KS i saken.

MØTEBEHANDLING fra Kommunestyret - 07.02.2005

Formannskapets innstilling ble **enstemmig vedtatt**.

VEDTAK fra Kommunestyret - 07.02.2005

1. Kommunestyret er ikke enig i hjemfall-utvalgets forslag til hjemfallsmodell da denne ikke ivaretar eiendomsretten til våre naturressurser og eiendomsretten til landets grunnleggende infrastruktur på en tilfredsstillende måte for kommunene.
2. Hovedargumenter for kommunestyrets holdning er knyttet til følgende 3 hovedinnvendinger:
  - Forslaget har ingen virkemidler som stimulerer det kommunale og regionale eierskapet til kraftverk framover. Det er heller ikke lagt opp til et system der dagens eiere er sikret en rettmessig kompensasjon på det tap de lider på hjemfallstidspunktet.
  - Forslaget stimulerer til umiddelbare salg av våre vannkraftanlegg, etter som det åpnes for at nye kjøpere vil få spesielle fordeler mht konsesjonstid.
  - Forslaget vil gi en lovbestemt evigvarende rettighet til vannkraftanlegget til konsesjonæren på hjemfallstidspunktet. Dette legger opp til å sikre evigvarende rettigheter til norsk vannkraft til et ukjent framtidig eierskap.
3. Kommunestyret støtter forøvrig særmerknad fra LO, LVK og KS i saken.

Saksutredning

Saksbehandler : RHa-RÅD-RÅD
Arkivref. : 2005/000044-S10-&13

Høringssak - NOU 2004:26 - Hjemfall

SAKSOPPLYSNINGER

Olje- og energidepartementet (OED) sendte den 01.12.04 ut hjemfallsutvalgets intilling (NOU 2004:26 Hjemfall) på høring med høringsfrist 01.03.05.

Hole kommune har ikke mottatt oversendelsesbrev og høringsdokument, men har tilegnet seg de nødvendige dokumenter over internett, både over OEDs og Kommunenes sentralforbunds(KS') hjemmesider. Vi har dessuten mottatt underlagsdokumentasjon og hjelp i høringsarbeidet fra KS.

Denne høringssaken er meget komplisert, rent juridisk sett. Prinsipielt er imidlertid saken noe enklere å forstå, og den dreier som om den framtidige eiendomsretten til Norges viktigste landbaserte næring og eiendomsretten til våre naturressurser og landets grunnleggende infrastruktur.

Rådmannen har valgt å framlegge 3 dokumenter for kommunestyret som burde belyse de prinsipielle problemstillingene på en god måte samt gi den nødvendige bakgrunn for å mene noe i saken:

1. Sammendrag av høringsdokumentet NOU 2004:26 Hjemfall
2. Notat fra KS, dat. 29.12.2004, "Hjelp til arbeidet med høring av forslag til endringer om reglene av hjemfall
3. Særmerknad fra LO, Landssammenslutning av Vannkraftverk (LVK) og KS.

Vedlagt følger også kopi av det oversendelsesbrev som skal være sendt kommunene.

Denne saken har fått meget stor oppmerksomhet i kommunesektoren, siden det nå legges opp til å innføre en ny hjemfallsrett til staten for kommunale og fylkeskommunale kraftforetak. Fra mange hold snakkes det om statlig "tyveri" fra kommunesektoren i mangemilliard-klassen. Fra utvalgets side snakkes det om å utjævne en forskjellsbehandling som i dag utøves mellom private og kommunale kraftforetak. EUs kontrollorgan ESA hevder at dagens forskjellsbehandling strider mot EØS-avtalen. Selv om OED hevder at EØS-avtalen ikke gjelder for vannressursforvaltningen, har de likevel oppnevnt et lovutvalg som ble bedt om å se på nye regler om hjemfall.

Det er arbeidet fra dette utvalget (hjemfallsutvalget) som nå er sendt ut på høring med relativ kort høringsfrist, sett på bakgrunn av sakens kompleksitet.

Et enstemmig utvalg foreslår å videreføre hjemfallsordningen og en opphevelse av dagens forskjellsbehandling. Hele utvalget foreslår dessuten like regler for framtidige kjøpere. Utvalget er derimot delt i flere fraksjoner når det gjelder utformingen av de nye reglene for hjemfall.

Fra rådmannens side vurderes det som avgjørende at en fra politisk hold i kommunene nå gir tydelige signaler på hva en mener om det forslag som nå er utarbeidet.

I rådmannens innstilling er det dessuten lagt til grunn at en fra Hole kommune støtter en særmerknad fra et mindretall bestående av KS, LO og LVK.